

www.riazisara.ir سایت ویژه ریاضیات

درسنامه ها و جزوه های ریاضی

سوالات و پاسخنامه تشریحی کنکور

نمونه سوالات امتحانات ریاضی

نرم افزارهای ریاضیات

و...

(@riazisara)

ریاضی سرا در تلگرام:

<https://t.me/riazisara>

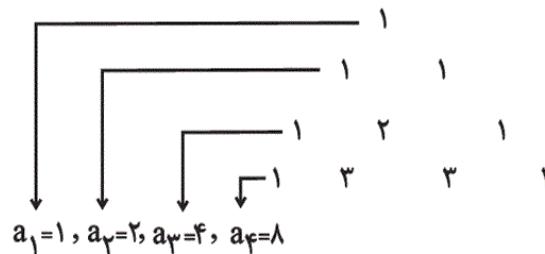
(@riazisara.ir)

ریاضی سرا در اینستاگرام:

<https://www.instagram.com/riazisara.ir>

ریاضی پایه سال چهارم، دنباله‌های اعداد - ۱۰ سوال

۷۱- با توجه به الگوی زیر مجموع جمله‌های ششم و هفتم کدام است؟

۹۶) ۱

۶۴) ۲

۴۸) ۳

۴۲) ۴

۷۵- در دنباله اعداد a_n ، $a_1 = 1$ ، $a_{n+1} = 2a_n + 1$ ، جمله دهم کدام است؟

۱۰۲۳) ۴

۱۰۱۵) ۳

۹۸۷) ۲

۹۷۹) ۱

۸۱- جمله دهم دنباله مثلثی از جمله هفتم دنباله مربعی چند واحد بیشتر است؟

۶) ۲

۴) ۱

۷) ۴

۵) ۳

۸۲- جملات یازدهم و دوازدهم دنباله فیبوناتچی به ترتیب ۸۹ و ۱۴۴ است. جمله چهاردهم دنباله فیبوناتچی کدام است؟

۴۳۷) ۴

۴۷۷) ۳

۳۷۷) ۲

۲۳۳) ۱

۸۳- مجموع پنج جمله اول دنباله مربعی با جمله چندم دنباله مثلثی برابر است؟

۴) دوازدهم

۳) یازدهم

۲) دهم

۱) پنجم

-۸۴- جمله بیستم دنباله حسابی ...،۰،۳ با جمله چندم دنباله هندسی ...،۱۸،۶،۲ برابر است؟

۴) ششم

۳) پنجم

۲) سوم

۱) چهارم

-۸۵- در دنباله حسابی ...،۲، $\frac{5}{2}$ ،۱ مجموع ۲۰ جمله اول دنباله کدام است؟

۱۱۵) ۴

۱۰۵) ۳

۹۵) ۲

۹۰) ۱

-۸۶- اگر جمله دهم یک دنباله حسابی ۲۷ و مجموع جملات سوم و چهارم برابر با ۲ باشد، جمله هفتم این دنباله چه قدر است؟

۱۶) ۴

۱۵) ۳

۱۳) ۲

۱۲) ۱

-۸۷- اگر در یک دنباله هندسی $a_n = 6 \times \left(\frac{1}{3}\right)^n$ باشد، حد مجموع جملات دنباله کدام است؟

$\frac{4}{3}) ۴$

۳) ۳

۶) ۲

۹) ۱

-۸۸- نتایج حاصل از ۶۰ بار پرتاب یک تاس سالم در جدول زیر آمده است. تخمین احتمال تجربی ظاهر شدن عدد فرد در این آزمایش چه قدر است؟

فرآوانی	۱	۲	۳	۴	۵	۶
عدد رو شده در پرتاب	۷	۱۲	۱۳	۱۱	۸	۹

$\frac{4}{15}) ۲$

$\frac{29}{60}) ۱$

$\frac{7}{15}) ۴$

$\frac{13}{60}) ۳$

ریاضی پایه سال چهارم ، احتمال مقدماتی - 10 سوال -

۶۹- در ۴۰ بار پرتاب یک سکه سالم، ۴۰ بار رو ظاهر شده است. اختلاف تخمین احتمال تجربی و احتمال نظری برای پشت ظاهر شدن سکه

چه قدر است؟

$$\frac{1}{4} (4)$$

$$\frac{1}{3} (3)$$

$$\frac{1}{2} (2)$$

$$\frac{1}{6} (1)$$

۷۰- یک آزمایش تصادفی چندین بار تکرار شده است. نسبت تعداد مشاهدات در یک پیشامد به تعداد کل مشاهدات در آزمایش، ممکن است با

کدام برابر نباشد؟

۲) فراوانی نسبی

۱) تخمین احتمال

۴) شанс مشاهده پیشامد مورد نظر در این آزمایش

۳) پذیده‌های قطعی

۷۶- اعداد طبیعی ۱ تا ۳۰ را بر روی کارت‌های یکسان نوشته و به طور تصادفی یک کارت از بین آن‌ها بیرون می‌کشیم. با کدام احتمال عدد

نوشته شده روی کارت مضرب ۳ است؟

$$\frac{1}{5} (4)$$

$$\frac{1}{4} (3)$$

$$\frac{1}{3} (2)$$

$$\frac{1}{6} (1)$$

۷۷- با توجه به جدول آمار دانشجویان یک دانشکده، اگر یک دانشجو به طور تصادفی انتخاب شود، احتمال این که شهرستانی و دختر باشد، چند

درصد است؟

اصلیت جنسيت	تهرانی	شهرستانی
دختر	۵۰۰	۳۰۰
پسر	۶۰۰	۶۰۰

۸۵ (۴)

۷۰ (۳)

۳۳ (۲)

۱۵ (۱)

۷۸- در پرتاب دو تاس، با کدام احتمال اعداد ۵ یا ۶ یا هر دو ظاهر می‌شوند؟

$$\frac{11}{18} (4)$$

$$\frac{5}{9} (3)$$

$$\frac{4}{9} (2)$$

$$\frac{1}{3} (1)$$

است. با چرخش تصادفی، با کدام احتمال عقربه در ناحیه سفید قرار نمی‌گیرد؟

$$\frac{7}{12} \text{ (۴)}$$

$$\frac{5}{9} \text{ (۳)}$$

$$\frac{4}{9} \text{ (۲)}$$

$$\frac{5}{12} \text{ (۱)}$$

۸۰- در یک آزمایش تصادفی، پیشامد تصادفی E دارای ۳ عضو و $P(E) = \frac{1}{5}$ است. تعداد عضوهای مکمل این پیشامد یعنی $n(E')$ برابر است با:

$$8 \text{ (۴)}$$

$$4 \text{ (۳)}$$

$$12 \text{ (۲)}$$

$$6 \text{ (۱)}$$

۷۲- درون جعبه‌ای ۵۰ سیب قرار دارد که ۴۵ تای آن سالم است. اگر سیبی به تصادف از جعبه برداریم احتمال آن که سیب ناسالم باشد، چه قدر است؟

$$\frac{1}{5} \text{ (۴)}$$

$$\frac{1}{9} \text{ (۳)}$$

$$\frac{1}{10} \text{ (۲)}$$

$$\frac{8}{9} \text{ (۱)}$$

۷۳- از جعبه‌ای حاوی ۴ مهره آبی، ۳ مهره قرمز و ۲ مهره زرد ۴ مهره به تصادف انتخاب می‌کنیم. با کدام احتمال حداقل ۲ مهره انتخاب شده، آبی است؟

$$\frac{10}{21} \text{ (۴)}$$

$$\frac{9}{14} \text{ (۳)}$$

$$\frac{13}{21} \text{ (۲)}$$

$$\frac{31}{42} \text{ (۱)}$$

۷۴- دو تاس را به صورت همزمان و سپس یک سکه را پرتاب کرده‌ایم. با کدام احتمال مجموع اعداد برآمده از تاس‌ها حداقل ۹ و سکه رو می‌آید؟

$$\frac{13}{22} \text{ (۴)}$$

$$\frac{7}{36} \text{ (۳)}$$

$$\frac{5}{36} \text{ (۲)}$$

$$\frac{17}{22} \text{ (۱)}$$

(محمد بهیرایی)

-۷۱

الگوی داده شده براساس مثلث خیام است که جمله n ام از مجموع اعداد

سطر n این الگو به دست می‌آید، بنابراین:

$$\begin{array}{ccccccc}
 & & & 1 & & & \\
 & & 1 & & 1 & & \\
 & 1 & & 2 & & 1 & \\
 1 & & 3 & & 3 & & 1 \\
 1 & & 4 & & 6 & & 4 & 1 \\
 1 & & 5 & & 10 & & 10 & 5 & 1 \\
 1 & & 6 & & 15 & & 20 & 15 & 6 & 1 \\
 & & & & & & & & \\
 \end{array}$$

$\rightarrow a_6 = 1 + 5 + 10 + 10 + 5 + 1 = 32$
 $\rightarrow a_7 = 1 + 6 + 15 + 20 + 15 + 6 + 1 = 64$

$$\Rightarrow a_6 + a_7 = 32 + 64 = 96$$

روش دوم: الگوی داده شده نشان‌دهنده یک دنباله هندسی با قدرنسبت ۲ و

جمله اول ۱ است بنابراین:

$$a_n = a_1 r^{n-1} \Rightarrow \begin{cases} a_6 = 1 \times 2^5 = 32 \\ a_7 = 1 \times 2^6 = 64 \end{cases} \Rightarrow a_6 + a_7 = 32 + 64 = 96$$

(ریاضی پایه، دنباله‌های اعداد، صفحه‌های ۳۱ تا ۵۷)

۴

۳

۲

۱ ✓

راه حل اول: به n مقادیر اعداد طبیعی را داده و چند جمله اول دنباله را پیدا می کنیم.

$$n = 1 \Rightarrow a_1 = 2a_1 + 1 = 2(1) + 1 = 3$$

$$n = 2 \Rightarrow a_2 = 2a_1 + 1 = 2(3) + 1 = 7$$

$$n = 3 \Rightarrow a_3 = 2a_2 + 1 = 2(7) + 1 = 15$$

$$n = 4 \Rightarrow a_4 = 2a_3 + 1 = 2(15) + 1 = 31$$

$\Rightarrow$ جملات دنباله :

۱، ۳، ۷، ۱۵، ۳۱، ۶۳، ۱۲۷، ۲۵۵، ۵۱۱، ۱۰۲۳، ۲۰۴۷، ...

$$\Rightarrow a_{10} = 1023$$

راه حل دوم: جمله عمومی دنباله برابر است با:

$$a_n = 2^n - 1$$

$$\Rightarrow a_{10} = 2^{10} - 1 = 1024 - 1 = 1023$$

(ریاضی پایه، دنباله های اعداد، صفحه های ۴۶ تا ۴۹)

۴✓

۳

۲

۱

ابتدا جملات ابتدایی هر یک از دنباله ها را مشخص می کنیم:

۱، ۳، ۶، ۱۰، ۱۵، ۲۱، ۲۸، ۳۶، ۴۵، ۵۵، ... $\Rightarrow a_{10} = 55$: دنباله مثلثی

۱، ۴، ۹، ۱۶، ۲۵، ۳۶، ۴۹، ۶۴، ... $\Rightarrow b_7 = 49$: دنباله مربعی

ملاحظه می شود که جمله دهم دنباله مثلثی از جمله هفتم دنباله مربعی ۶

واحد بیشتر است.

(ریاضی پایه، دنباله های اعداد، صفحه های ۴۶ تا ۴۹)

۴

۳

۲✓

۱

(کورش داودی)

$$F_{13} = F_{12} + F_{11} = 144 + 89 = 233$$

$$F_{14} = F_{13} + F_{12} = 233 + 144 = 377$$

(ریاضی پایه، دنباله‌های اعداد، صفحه‌های ۳۹ تا ۴۳)

 ۴ ۳ ۲ ✓ ۱

(محمد بصیر ایی)

$$1^2 + 2^2 + 3^2 + 4^2 + 5^2 = 1+4+9+16+25 = 55$$

$$\text{جمله } n\text{-ام دنباله مثلثی} = \frac{n(n+1)}{2} = 55 \Rightarrow n(n+1) = 110 \Rightarrow n = 10$$

(ریاضی پایه، دنباله‌های اعداد، صفحه‌های ۴۶ تا ۴۹)

 ۴ ۳ ۲ ✓ ۱

(محمد رضا سپهری)

$$-3, 0, \dots \Rightarrow a_1 = -3, d = 0 - (-3) = 3$$

$$a_n = a_1 + (n-1)d \xrightarrow{n=20} a_{20}$$

$$a_{20} = -3 + (20-1)3 = 54 \Rightarrow a_{20} = 54$$

$$2, 6, \dots \Rightarrow t_1 = 2, r = \frac{6}{2} = 3, t_n = 54$$

$$t_n = t_1 r^{n-1} \Rightarrow 54 = 2(3)^{n-1} \Rightarrow 27 = 3^{n-1}$$

$$\Rightarrow 3^3 = 3^{n-1} \Rightarrow n-1 = 3 \Rightarrow n = 4 \quad (\text{جمله چهارم})$$

(ریاضی پایه، دنباله‌های اعداد، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۷)

 ۴ ۳ ۲ ۱ ✓

(مبتدی ریاضی)

$$d = \frac{3}{2} - 1 = \frac{1}{2}$$

$$S_n = \frac{n}{2}(2a_1 + (n-1)d)$$

$$S_{20} = \frac{20(2(1) + (20-1)\frac{1}{2})}{2} = 10 \times (2 + \frac{19}{2}) = 20 + 95 = 115$$

(ریاضی پایه، دنباله‌های اعداد، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۱)

 ✓ ۱

(حمدیرضا سپهری)

$$\begin{cases} a_2 + a_4 = (a_1 + 2d) + (a_1 + 3d) = 2 \Rightarrow 2a_1 + 5d = 2 \end{cases} \quad (1)$$

$$\begin{cases} a_1 = 27 \Rightarrow a_1 + 9d = 27 \end{cases} \quad (2)$$

$$\xrightarrow{(2),(1)} \begin{cases} 2a_1 + 5d = 2 \\ a_1 + 9d = 27 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} 2a_1 + 5d = 2 \\ -2a_1 - 18d = -54 \end{cases}$$

$$\Rightarrow -13d = -52 \Rightarrow d = 4$$

$$2a_1 + 5d = 2 \xrightarrow{d=4} 2a_1 + 20 = 2 \Rightarrow 2a_1 = -18 \Rightarrow a_1 = -9$$

$$a_7 = a_1 + 6d = -9 + 6(4) = 15$$

(ریاضی پایه، دنباله‌های اعداد، صفحه‌های ۲۵ تا ۳۱)

 ✓ ۱

(محمد بقیری)

$$a_n = 6 \times \left(\frac{1}{3}\right)^n = 6 \times \frac{1}{3} \times \left(\frac{1}{3}\right)^{n-1} = 2 \times \left(\frac{1}{3}\right)^{n-1}$$

$$a_1 = 2, r = \frac{1}{3} \xrightarrow{|r|<1} \lim_{n \rightarrow \infty} S_n = \frac{2}{1 - \frac{1}{3}} = \frac{2}{\frac{2}{3}} = 3$$

(ریاضی پایه، دنباله‌های اعداد، صفحه‌های ۳۳ تا ۴۳)

 ✓ ۱

(محمد بهیرایی)

فراآنی رو شدن عدد فرد

$$\Rightarrow \frac{۲۸}{۶۰} = \frac{۷}{۱۵}$$

احتمال تجربی

(ریاضی پایه، دنباله‌های اعداد، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۲۲)

 ۴ ✓ ۳ ۲ ۱

(کورش داویدی)

$$= \frac{۲۰}{۶۰} = \frac{۱}{۳}$$

تخمین احتمال تجربی پشت ظاهر شدن

$$= \frac{۱}{۲}$$

احتمال نظری پشت ظاهر شدن

$$= \frac{۱}{۲} - \frac{۱}{۳} = \frac{۳-۲}{۶} = \frac{۱}{۶}$$

اختلاف مورد نظر

(ریاضی پایه، احتمال مقدماتی، صفحه‌های ۱۶۷ تا ۱۲۷)

 ۴ ۳ ۲ ۱ ✓

(کنکور سراسری ۸۸، با تغییر)

نسبت تعداد مشاهدات به کل مشاهدات همان فراوانی نسبی یا تخمین احتمال (احتمال تجربی) است و با شانس مشاهدات در پیشامد برابر است.

(ریاضی پایه، احتمال مقدماتی، صفحه‌های ۱۴۶ تا ۱۱۸)

 ۴ ۳ ✓ ۲ ۱

(کتاب آبی)

$$n(S) = ۳۰ , A = \{3, 6, 9, 12, 15, 18, 21, 24, 27, 30\}$$

$$\Rightarrow n(A) = ۱۰ \Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{۱۰}{۳۰} = \frac{۱}{۳}$$

(ریاضی پایه، احتمال مقدماتی، صفحه‌های ۱۶۹ تا ۱۲۹)

 ۴ ۳ ۲ ✓ ۱

(کتاب آبی)

تعداد دخترهای شهرستانی:

$$n(A) = 300$$

$$n(S) = 500 + 600 + 300 + 600 = 2000$$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{300}{2000} = \frac{3}{20} \Rightarrow \frac{3}{20} \times 100 = 15\%$$

(ریاضی پایه، احتمال مقدماتی، صفحه‌های ۱۱۶ تا ۱۲۹)

 ۴ ۳ ۲ ۱ ✓

(کتاب آبی)

حالتهایی را که در آنها ۵ یا ۶ یا هر دو ظاهر می‌شوند، می‌نویسیم

$$n(S) = 6 \times 6 = 36 \text{ می‌باشد.}$$

$$\begin{aligned} A = & \{(5,1), (5,2), (5,3), (5,4), (5,5), (5,6), (6,1), (6,2) \\ & , (6,3), (6,4), (6,5), (6,6), (1,5), (2,5), (3,5), (4,5) \\ & , (1,6), (2,6), (3,6), (4,6)\} \end{aligned}$$

$$n(A) = 20 \Rightarrow P(A) = \frac{20}{36} = \frac{5}{9}$$

(ریاضی پایه، احتمال مقدماتی، صفحه‌های ۱۳۰ تا ۱۳۸)

 ۴ ۳ ✓ ۲ ۱

(کتاب آبی)

$$n(S) = 50^\circ + 70^\circ + 90^\circ + 150^\circ = 360^\circ$$

احتمال این که روی ناحیه سفید قرار گیرد:

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{150^\circ}{360^\circ} = \frac{5}{12}$$

احتمال این که روی ناحیه سفید قرار نگیرد:

$$P(A') = 1 - P(A) \Rightarrow P(A') = 1 - \frac{5}{12} = \frac{7}{12}$$

(ریاضی پایه، احتمال مقدماتی، صفحه‌های ۱۳۸ تا ۱۴۰)

 ۴ ✓ ۳ ۲ ۱

(کتاب آبی)

$$n(E) = ۳, P(E) = \frac{1}{5} \Rightarrow P(E) = \frac{n(E)}{n(S)} \Rightarrow \frac{1}{5} = \frac{۳}{n(S)}$$

$$\Rightarrow n(S) = ۱۵$$

چون تعداد کل حالتها ۱۵ شده و $n(E) = ۳$ است، پس:

$$n(E') = ۱۵ - ۳ = ۱۲$$

(ریاضی پایه، احتمال مقدماتی، صفحه‌های ۱۳۸ تا ۱۴۰)

 ۴ ۳ ۲ ✓ ۱

(موسوعتی)

$$n(S) = ۵۰$$

: تعداد سیب‌های ناسالم $n(A) = ۵۰ - ۴۵ = ۵$

$$\Rightarrow P(A) = \frac{۵}{۵۰} = \frac{۱}{۱۰}$$

(ریاضی پایه، احتمال مقدماتی، صفحه‌های ۱۱۶ تا ۱۲۹)

 ۴ ۳ ۲ ✓ ۱

(فاطمه خویمیان)

$$n(S) = \binom{9}{4} = \frac{9!}{4! \times 5!} = \frac{9 \times 8 \times 7 \times 6 \times 5!}{5! \times 4 \times 3 \times 2 \times 1} = 126$$

حداقل ۲ مهره یعنی یا ۲ مهره یا ۳ مهره یا ۴ مهره:

$$\left. \begin{array}{l} \binom{4}{2} \binom{5}{2} = 6 \times 10 = 60 \\ \binom{4}{3} \binom{5}{1} = 4 \times 5 = 20 \\ \binom{4}{4} = 1 \end{array} \right\} \Rightarrow n(A) = 60 + 20 + 1 = 81$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{81}{126} = \frac{9}{14}$$

(ریاضی پایه، احتمال مقدماتی، صفحه‌های ۱۱۶ تا ۱۲۹)

 ۴ ۳ ۲ ۱

(فاطمه خویمیان)

$$n(S) = 6^2 \times 2 = 72$$

 $A = \{(3, 6, 5, 4), (3, 6, 5, 6), (3, 6, 4, 5), (3, 6, 4, 6), (3, 5, 4, 6), (4, 5, 6, 3), (4, 5, 6, 6), (4, 6, 5, 3), (4, 6, 5, 6), (4, 6, 3, 5), (5, 6, 3, 4)\}$

$$\Rightarrow n(A) = 10$$

$$P(A) = \frac{n(A)}{n(S)} = \frac{10}{72} = \frac{5}{36}$$

(ریاضی پایه، احتمال مقدماتی، صفحه‌های ۱۱۶ تا ۱۲۹)

 ۴ ۳ ۲ ۱